

Література

1. Досягнення МОН щодо забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
2. Волкова Н.Н., Волошко Л.Б. Профессиональная компетентность специалистов: критерии оценки: Монография. – Москва-Полтава: Техсервис, 2007. -318 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ВИКЛАДАННІ БІОХІМІЇ ЗА УМОВ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Гаркович О.Л., Стрижак С.В. (Полтава)

Інтеграційні процеси, що зумовлені входженням України до Європейського освітнього і наукового простору, вимагають універсальності підготовки випускника та його адаптованості до ринку праці, особистісної орієнтованості навчального процесу, його інформатизації. В освіті взято курс на гуманізацію й демократизацію, інтеграцію навчання, на формування особистості як найвищої соціальної цінності. Запровадження у вітчизняну систему вищої освіти Європейської кредитно-трансферної системи, яка є стрижневою вимогою Болонської декларації, вимагає формування нових навчальних програм, зміни педагогічних методик, посилення самостійної роботи студентів, впровадження сучасних інформаційних технологій навчання, зміни контролю та оцінки знань студентів.

Основними формами організації навчального процесу з біохімії в умовах КМСОНП є: лекційні, лабораторні заняття, різні види практик, індивідуальна та самостійна робота студентів, індивідуальні та групові консультації.

Біологічна хімія є базовою дисципліною у підготовці майбутнього вчителя природничих дисциплін, тому модернізація навчального процесу при її викладанні набуває особливого значення.

Згідно КМСОНП дисципліни поділяються на модулі, їх кількість, зміст, форми контролю, розподіл балів визначає викладач. Опрацювання модуля з біохімії включає роботу на лабораторних заняттях, оформлення лабораторного журналу, виконання індивідуальних, тестових завдань та наукових рефератів і проектів; написання модульних контрольних робіт. Індивідуальна робота виконується студентом у спеціально відведений час. Завдання та задачі, складають індивідуальне портфоліо студента, яке він захищає після завершення вивчення модуля.

Нами використовується «Портфоліо робіт», що є зібранням різних обов'язкових, творчих і проектних робіт студента, а також включає опис основних форм і напрямів його навчальної і творчої активності: участь у наукових конференціях, конкурсах, олімпіадах, різного роду практиках і ін.

Робота наукового спрямування, що виконується студентами самостійно під керівництвом викладача, (реферати, доповіді, статті, проекти тощо) має на меті дослідження нових напрямів розвитку біохімії, а також нових концепцій та нових матеріалів, що використовуються у народному господарстві. Враховуючи те, що знання повинні бути функціональними, ми включали у навчальний процес проектну технологію навчання. Метод проектів спрямований на розвиток навичок співробітництва і ділового спілкування в колективі; передбачає поєднання індивідуальної самостійної роботи з груповими заняттями, обгово-

рення дискусійних питань, характеризується наявністю дослідницької методики та створенням студентами кінцевого продукту (результату) їх власної творчої діяльності.

До кожного модуля студентам пропонувалося виконати груповий проєкт. Наприклад: «Аксіоматика і класифікація екологічно небезпечних факторів та їх вплив на появу і розвиток мутацій», «Фізична ієрархія біологічних систем».

На початковому етапі проєктної діяльності формували мікрогрупи за інтересами, здійснювали розподіл ролей, завдань відповідно до рівня знань, бажаної практичної діяльності в рамках проєкту.

Крім інваріантних модулів, які є обов'язковими для засвоєння кожним студентом, виділяються варіативні чи елективні модулі, які студент може освоїти самостійно і здає викладачеві в індивідуальному порядку. Елективні модулі дозволяють кожному студенту формувати власну освітню траєкторію.

З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю навчальних студентами знань та вмінь, семестровий контроль з біохімії здійснюється в письмовій формі шляхом написання контрольних-екзаменаційних робіт. Ми дотримуємося такого підходу, коли рейтингова оцінка включає поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль спрямований на перевірку систематичної роботи студентів, рівня засвоєння матеріалу протягом вивчення курсу. Здійснюється під час проведення аудиторних та позааудиторних занять. *Поточна модульна рейтингова оцінка* складається з балів, які студент отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння даного модуля. На кожному занятті студент одержує бали за семінарську частину заняття, за виконання лабораторної роботи і за самостійну роботу. До кожного лабораторного заняття студентам необхідно виконати певний обсяг самостійної роботи, який включений у методичний пакет. Крім обов'язкових завдань (задачі, тестові завдання тощо), студентам пропонуємо творчі завдання, які він може виконати за власним бажанням. Оцінка за їх виконання не входить в еталонну рейтингову оцінку, але зараховується в рейтингову оцінку студента. За несвоєчасне виконання завдань самостійної роботи існують штрафні санкції: якщо студент здає ці завдання не вчасно, але до написання модульної контрольної роботи, він може одержати половину від максимальної кількості балів, якщо ж не здає взагалі – бали мінусуються.

Модульний контроль здійснюється як підсумок роботи студента протягом вивчення окремого модуля за результатами теоретичного та практичного матеріалу, передбаченого модулем та модульної контрольної-екзаменаційної роботи.

У рейтингову оцінку включаються також бали за участь у предметних олімпіадах, конкурсах, науковій роботі тощо. Завершується вивчення дисципліни здачею творчого завдання, над яким студент працює протягом вивчення всього курсу. Творчі завдання варіативні і відкриті для студентів. Здача цього завдання – творчий звіт студента, який розкриває не лише знання теоретичного матеріалу, а й уміння використовувати одержані знання на практиці, власну творчість, уміння відстоювати власну думку.

Упровадження КМСОНП при викладанні біохімії сприяє підвищенню рівня мотивації студентів до самостійної роботи з елементами наукових досліджень, розвитку творчих здібностей кожного учасника навчально-виховного процесу.